

Delia VOICU

O vizionă caricatural-muzeală

Horațiu Mălăele încearcă să recompună prin spectacolul *D'ale...* atmosfera socială și morală a lumii lui Caragiale. Lectura sa apelează, mai ales, la sublinierea expresivității plastice, simbolice, a „măștilor” de carnaval. Dând viață propunerii regizorale, actorii accentuează excesiv forma, semnele emise de ei având, parcă, scopul de a obține efecte și nu de a încarna personaje.

O melodie de dragoste langoasă, interpretată cu tremolo, ne introduce, ironic, în ambianța piesei (ilustrația muzicală – Dorina Crișan-Rusu). Scena se luminează treptat, dezvăluind un conformist decor de epocă, în culori terne (scenografia – Lia Manțoc și Vali Ighigheanu).

Identitatea eroilor este redusă la dimensiuni caricaturale, evoluția lor fiind, de fapt, o înlănțuire de atitudini convulsive, isterice, patetice, o agitație agresivă și zgomotoasă. *Iordache* (Valeriu Preda) este robul unui defect de dicție care se accentuează în momentele critice. *Mița*, încercănată, ciufulită, este creată de Victoria Cociș în tonuri violent grotești. Machiajul ei sugerează o mască de clovn trist. *Didina* (Ada Navrot) își afișează cu dezinvoltură superficială statutul „superior”, acela de a fi în grăile amantului. *Nae Girimea* (Viorel Comănici), fardat efeminat, e un fante de mahala cu aer de cocotă. *Pampon* (Valentin Teodosiu) și *Crăcănel*

(Constantin Cotimanis), ambii, pleșuvi, de o masivitate terifiantă și voce tunătoare, compun, schematic, un cuplu comic, speculând, mai ales, asemănarea lor fizică.

Detașați de restul trupei, prin combustia jocului, *Ipistatul* (Colea Răutu) și *Catindatul* (Vlad Zamfirescu) sunt, în acest spectacol, singurele „măști” vii. Ei construiesc puntea de legătură între lumea lui Caragiale și lumea noastră.

În vizionarea lui Mălăele nu re-găsim nici „patetismul mizerabil”, nici „metafora condiției noastre”, la care se refereau exegeții operei marului dramaturg. *D'ale...* rămâne doar o vetustă „farsă a periferiei”. Comicul pe care îl oferă textul este reliefat prin mijloace scenice șarjate, provocând un râs epidermic.

Această reconstituire muzeal-caricaturală nu produce o comunicare adevărată cu publicul.

Finalul, didactic, încearcă să ofere cheia reprezentăției: o dată cu banda care repetă, pentru câteva clipe, un fragment muzical, actorii reiau aceleași gesturi, ca într-o imagine cinematografică derulată de la capăt. Aceeași joc al măștilor de carnaval este reluat, mereu, pe „scena lumii”. Este, poate, sensul titlului acestui spectacol.

Nereușita propunerii – interesantă ca premisă – vine, probabil, din eroarea lui Mălăele de a citi piesa lui Caragiale folosind procedeele artei sale de caricaturist. Este, însă, prea puțin pentru această farsă. A demonstrat-o, cu prisosință, antologica montare a lui Lucian Pintilie.

Teatrul „Nottara” – *D'ale...* după *D'ale carnavalului* de I.L. Caragiale. Un spectacol de Horațiu Mălăele. Scenografia: Lia Manțoc și Vali Ighigheanu. Ilustrația muzicală: Dorina Crișan-Rusu. Mișcarea scenică: Florin Fieroiu. Cu: Valentin Teodosiu, Constantin Cotimanis, Viorel Comănici, Victoria Cociș, Ada Navrot, Vlad Zamfirescu, Valeriu Preda, George Alexandru, Daniel Popescu. Cu participarea extraordinară a lui Colea Răutu. Premieră oficială: 22 mai 1999 (Festivalul Internațional de Teatru de la Piatra Neamț). Prima reprezentare la București: 9 mai 1999.

Valentin TEODOSIU
și
Constantin COTIMANIS

